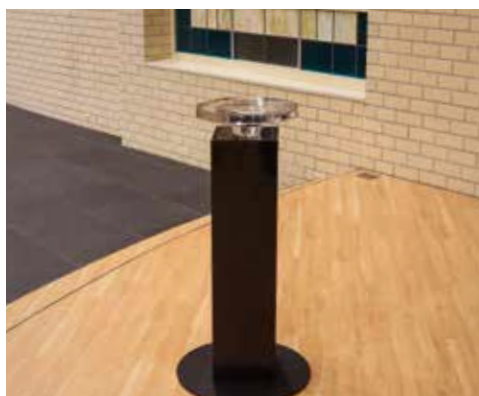

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

AAMBINDER

Gereformeerde Gemeente Kapelle-Biezeling

17/10/2019
jaargang 98

nr **03**

Van 1932 tot 1958 wordt de gemeente van Kapelle-Biezeling in het ambt gediend door A.J. Berman. Eerst dertien jaar als diaken, daarna dertien jaar als ouderling. In het dagelijkse leven is Berman aanvankelijk werkzaam als postbode. In de zomer van 1929 – midden in de crisisjaren – neemt hij echter ontslag. Niet omdat hij het werk beu is, maar omdat hij verplicht wordt om 's zondags te werken. Het voorstel van zijn

werkgever om 's zondags maar heel weinig werk te verrichten, is voor hem evenmin aanvaardbaar. De zondag is voor hem Góds dag. Na zijn ontslag is hij als kleine zelfstandige werkzaam in de fruitteelt. In maart 1958 legt Berman zijn ambt neer. Zes weken later, op 11 mei 1958, overlijdt hij, in de leeftijd van 79 jaar en mag hij ingaan in de rust, die er overblijft voor het volk van God.

Een heerlijke eretitel

In het Grieks bestaat deze tekst maar uit drie woordjes: 'Vriend van God'. Dat is het grootste voorrecht en de heerlijkste ere naam die een mens kan ontvangen.

En hij is een vriend
Gods genaamd
geweest.

Jakobus 2:23b

Wat zijn mensen soms trots als ze belangrijke personen of groten der aarde tot hun vriendenkring mogen rekenen. Maar hier staat: 'een vriend van God'. Hoe is dat mogelijk? Vriendschap tussen de grote Schepper en een nietig schepsel. Tussen de hoge, heilige God en nietig stof en as! Wie is de gelukkige mens die deze ere naam draagt?

Een vijand

Het is Abram, een pure afgodendienaar uit Ur. Hij leefde in de rijke stad met tempels en beelden van Sin. In de duistere wereld van natuurgoden en mensenoffers. Hij was een diep ongelukkig mens. Ook hij was van nature geneigd God en zijn naaste te haten! Abram was een vijand van God! Dat is een ontzettende naam. Dat is de vreselijke werkelijkheid, ook voor u en voor mij! Van ons aller leven geldt: 'Daarom dat het bedenken des vleses vijandschap is tegen God; want het onderwerpt zich der wet Gods niet; want het kan ook niet' (Rom. 8:7).

Hebben wij dat al gezien bij het licht van Gods Geest? Heeft u door genade die vijandschap al leren kennen en betreuren? Uit onze tekst blijkt dat er een wonder is gebeurd in het leven van Abram! Van deze afgodendienaar gold: 'Ja, Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde; daarom heb Ik u getrokken met goedertierenheid'.

Op 75-jarige leeftijd is hij door God van een vijand een vriend gemaakt. Door wederbarende genade is hij aan de levende God en Zijn dienst verbonden. De borggerechtigheid van Christus was

de verdienende oorzaak, waarom Abram een vriend van God kon worden. Om de eeuwige gerechtigheid, die Christus zou aanbrengen, is Abrams hart door de Heere vernieuwd.

Inwendig geroepen door de Geest is hij gewillig gemaakt om alles te verlaten en de Heere te volgen. Het zaligmakend geloof was de door God gelegde liefdesband. 'Door het geloof is Abraham, geroepen zijnde, gehoorzaam geweest om uit te gaan naar de plaats die hij tot een erfdeel ontvangen zou; en hij is uitgegaan, niet wetende waar hij komen zou' (Hebr. 11:8).

Een vriend

Op twee andere Schriftplaatsen (2 Kron. 20:7; Jes. 41:8) wordt Abraham genoemd: liefhebber Gods! Uit die naam spreekt de wederzijdse liefde, de wederzijdse vriendschap. Abraham heeft God lief, omdat Hij hem eerst heeft liefgehad! O, zalig voorrecht! Een onbedrieglijk kenmerk van een vriend van God blijkt uit het woord van Christus: 'Gij zijt Mijn vrienden, zo gij doet wat Ik u gebied' (Joh. 15:14).

Een vriend begeert hartelijk te volgen. Die begeert hartelijk te leven naar Gods Woord en wil in een tere wandel. Die zoekt oprecht en welgemeend te haten en te laten wat zijn Vriend mishaaft. Die zoekt veel te verkeren in de nabijheid van de Heere. Die begeert om zijn hart dagelijks uit te storten voor zijn Vriend.

Kunnen deze vrienden dat dan volkomenlijk houden? Neen zij, maar ook de allerheiligsten (Abraham!), 'zolang zij in dit leven zijn, hebben maar een klein beginsel van deze gehoorzaamheid; doch alzo dat zij met een ernstig voornemen niet alleen naar sommige(!), maar naar al de geboden Gods beginnen te leven'.

De vriendschap

Deze vrienden moeten zoveel klagen over hun trouweloosheid, hun liefdeloosheid, hun lusteloosheid en hun goddeloosheid. Maar de vriendschap Gods is een genade-gift.

Abraham is een vriend van God genaamd. Niet door de mensen, die kunnen zich vreselijk vergissen. Mensen zien aan wat voor ogen is. Maar hij is zo genoemd door de HEERE Zelf in Zijn Woord.

Waaruit blijkt dan de vriendschap tussen God en Abraham? Het blijkt uit de vele persoonlijke ontmoetingen. Zoals vrienden elkaar dikwijls ontmoeten, zo heeft Abraham zich vaak mogen verblijden in de

ds. M. Karens,
Middelburg

In dit nummer

4 Commentaar:
Voorrang voor kerkrecht

10 Bijbels
vaderschap [1]

20 Gebed voor de
leesdienst

- 2 Een heerlijke eretitel
- 3 Het zien op Jezus in Zijn leven [41]
- 5 Generale Synode [3]
- 6 Diaconaat [2]
- 7 Al deze woorden [41]
- 8 100 jaar De Saambinder [39]
- 9 Ontwaakt gij die slaapt
- 11 Wetenschappelijke Martha's en de God van wonderen
- 12 Kerknieuws
- 13 Berichten
- 14 Kerkdiensten
- 19 Jeugdrubriek

Het zien op Jezus in Zijn leven [41]

HOOFDSTUK 5

Isaac Ambrosius

openbaringen en ontmoetingen met de Heere.

Het blijkt uit de zeer vertrouwelijke omgang! Een spreken van hart tot hart. Die Vriend wordt geraadpleegd in alle omstandigheden van het leven. Die Vriend wordt gekend in al uw wegen. Het Woord van deze Vriend is de beste Raadgever. De vriendschap blijkt ook daaruit dat God Zijn geheimen aan hem openbaart. De vriendschap blijkt uit Gods hulp in bange omstandigheden! De HEERE stond dag en nacht gereed voor Zijn vriend Abraham. Hij mocht weten: 'Vrees niet, Abraham, Ik ben u een Schild, uw Loon zeer groot.'

Wat een troostrijke wetenschap is het een vriend van God te zijn. Dat is nooit te begrijpen, maar alleen door het geloof te bewonderen. De drie-enige God door vrije genade om Christus' wil te kennen als een Vriend, dat is de enige troost, beide in het leven en het sterven!

Welke naam draagt u op reis naar de eeuwigheid? Bent u een vriend of een vijand? Bent u een vriend van de zonde, van de wereld, van uzelf? Arme mens, dan bent u een bittere vijand van God genaamd! Jakobus schrijft in dezelfde brief: 'Weet gij niet dat de vriendschap der wereld een vijandschap Gods is? Zo wie dan een vriend der wereld wil(!) zijn, die wordt een vijand Gods gesteld.'

Nog is het de dag van de genade! Nog leven we onder de middelen van de genade. Dit is een getrouw woord en alle aanneming waardig, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is om van vijanden vrienden te maken! Smeek en worstel toch om dat genadewonder in uw leven. Bedel maar: Heere, bekeer mij zoals U ook Abraham bekeerd hebt. Heere, maak ook mij van een bittere vijand een liefhebber-vriend!

Als dat wonder waar mag worden, zult u een genadeleven lang leren dat u niet als een vriend, maar als een vijand met God verzoend wordt!

*Hij zal Zijn volk niet eindeloos kastijden,
noch eeuwiglijk Zijn gramschap
ons doen lijden;*

*Hij is het, Die ons Zijne vriendschap biedt;
Hij handelt nooit met ons
naar onze zonden;
hoe zwaar, hoe lang
wij ook Zijn wetten schonden,
Hij straft ons,
maar naar onze zonden niet.*

2. Van het overdenken van Jezus in dit opzicht

Laat ons Jezus overdenken zoals Hij het grote werk van onze zaligheid gedurende Zijn leven op Zich heeft genomen. Het is niet genoeg dat wij studeren en weten, wij moeten dit ook bepeinen, overleggen en overdenken, totdat wij het tot enige voordelige uitkomst gebracht hebben.

1. Overdenk de prediking van Johannes de Doper.

Wij spreken veel van nauwkeurigheid, maar toon mij eens onder alle dienaren Gods of heiligen in onze tijden zodanig een patroon van heiligheid en bijzondere strengheid: de inhoud van al zijn prediking was bekering, verlaten van de zonde en voortbrenging van vruchten der bekering des levens waardig. Overdenk zijn predikaties over bekering, 'en rechtvaardigheid, en matigheid, en van het toekomstige oordeel', en zie welke invloed dat heeft op uw ziel.

2. Overdenk de doop van Christus.

Hij, Die nooit gezondigd had, werd voor ons zonde gemaakt, en zo betaamde het Christus genoeg het sacrament van de zondaars aan te nemen, of van de bekering van de zonde; maar bijzonder is Hij gedoopt om in dat teken onze natuur te reinigen, welke smetten en schuld Hij op Zich genomen had. Overdenk dit, mijn ziel, en breng dit nader aan uw hart. Gewisselijk, elke ziel die het leven der genade leeft, is geboren uit het water des levens, en te dien einde is Christus, Die ons leven is, afgedaald in het water des doops, opdat wij, na Hem nederdalende, de werking ervan zouden ervaren, zoals: vergeving der zonden, aanneming in het verbond der genade en heiligheid des levens.

3. Overdenk Christus' vasten en verzoeking in de woestijn.

Nu zien wij welk slag van tegenpartijders wij hebben, hoe hij wederstaan wordt en hoe hij wordt overwonnen. In de eerste aanval heeft de satan Christus willen brengen tot vertwijfeling aan Zijns Vaders voorzienigheid, in de tweede tot vermetelheid op Zijns Vaders bewaring, en toen noch de twijfel noch de vermetelheid iets op Christus kon doen, heeft hij Hem verzocht door eer. Zo handelt hij ook met ons: als hij ons niet verslaan kan door twijfelingen, dan werkt hij om ons te verheffen door vermetelheid; en zo dat geen kracht heeft, dan komt hij voor de dag met weelde, winst en eer, welke verzoeken echter naar waarheid de gevaarlijkste zijn.

4. Overdenk Christus' eerste openbaringen door onderscheidene van Zijn getuigen.

Wij hebben gehoord van Zijn getuigen uit de hemel: de Vader, de Zoon en de Heilige Geest; en van Zijn getuigen op de aarde: de doop, Zijn discipelen en de werken die Hij in Zijns Vaders Naam heeft gedaan. Al deze getuigen, welke levendig voorgesteld worden in de prediking van het Evangelie, getuigen tot ons: zelfs op deze huidige dag is Christus aan u geopenbaard. O mijn ziel, overdenk dit boven al het andere!

(wordt vervolgd)

Uit: "Het zien op Jezus" Isaac Ambrosius (uitg. Den Hertog).

Voorrang voor kerkrecht

ds. W. Silfhout,
Capelle aan den
IJssel

Gebouw van
de Hoge Raad in
Den Haag

De kerkgeschiedenis getuigt van een bijna doorlopende strijd tussen troon en altaar, tussen de staat en de kerk. Met de Franse revolutie is in ons land de scheiding van kerk en staat ingevoerd. Regelmatig botsen de belangen. Hoever mag de staat gaan in het zich bemoeien met de kerk? En hoever mag de kerk gaan in de regering van de kerk naar de norm van Gods Woord?

De Hoge Raad deed op vrijdag 4 oktober een belangwekkende uitspraak in dit verband. Eerder was door het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden uitgesproken dat de verhouding tussen predikant en kerkenraad als een arbeidsovereenkomst moest worden aangemerkt. De Hoge Raad heeft daar nu een streep doorgehaald. Kerken mogen een *eigen* regeling hebben. De rechtsverhouding tussen een predikant en de kerkenraad wordt beheerst door het eigen statuut van de kerk en niet door het Burgerlijk Wetboek. Als dat laatste het geval zou zijn, dan heeft dat nogal consequenties. Ik ga maar niet in op allerlei gevolgen die dit zou hebben voor honorering, verlof, pensioen, sociale verzekeringspremies en dergelijke.

Principe

Vooraf uit principieel oogpunt zou een arbeidsrechtelijke verhouding in strijd zijn met het ambt van predikant. Hij is in de eerste plaats dienaar van het goddelijke Woord, Verbi Divini Minister. Hij is dienaar

van Christus. Het bevestigingsformulier noemt hem zelfs een gezant of ambassadeur van Christuswege. Aan zijn Zender heeft de predikant in de eerste plaats verantwoording af te leggen. Dat neemt niet weg dat er afspraken kunnen en moeten zijn tussen kerkenraad en predikant. Maar die worden beheerst door het kerkrecht. Een predikant die zich schuldig maakt aan openbare grove zonden kan volgens artikel 79 van de Dordtse Kerkorde worden afgezet. Daarbij wordt een kerkelijke procedure gevolgd, omdat er op een kerkelijke, dat is een Bijbelse, wijze moet worden gehandeld. Daarbij past niet een gang naar de kantonrechter.

Aantekening

De uitspraak van de Hoge Raad is in lijn met eerdere uitspraken, ook van lagere rechters. Een aantal jaren geleden dreigde hetzelfde gevaar als waar de Hoge Raad nu uitspraak in heeft gedaan. Vooral van de zijde van de belastingdienst werd gepoogd de verhouding tussen een predikant en een kerkenraad te beschouwen

als een arbeidsovereenkomst. Onder meer dat heeft ertoe geleid dat door de Generale Synode van 2008 besloten werd een aantekening te plaatsen bij artikel 4 van de DKO en die aantekening te doen behoren bij het statuut, waardoor de kerk wordt geregeerd. De grondslag daarvoor staat in artikel 2.2 van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Daar is bepaald dat kerkgenootschappen en hun zelfstandige onderdelen, dus ook plaatselijke gemeenten, worden geregeerd door hun eigen statuut, voor zover dit niet in strijd is met de wet.

Op grond daarvan heeft de Generale Synode bepaald: 'De rechtsverhouding tussen kerkenraad en dienaar des Woords is een kerkelijke rechtsverhouding van geheel eigen aard, die beheerst wordt door de bepalingen van het eigen kerkrecht van de Gereformeerde Gemeenten, die gegrond zijn op de Bijbel als Gods Woord, de daarop gegronde Formulieren van Enigheid, alsmede de Dordtse Kerkorde.'

Eigen plaats kerk

Nu moeten we ons niet rijk rekenen met deze uitspraak van de Hoge Raad. We mogen er uiteraard blij mee zijn dat ons hoogste rechtscollege blijk geeft van een juist zicht op de verhouding tussen kerk en staat, maar dat sluit een toenemende bemoeienis van de staat met de kerk in de toekomst echter niet uit. Door de voortgaande secularisatie is voor velen de eigen plaats van de kerk iets vreemds en in ieder geval uit de tijd. Velen zien de kerk hooguit nog als een soort vereniging, die opkomt voor de belangen van haar leden. Maar de kerk als een instituut met een eigen plaats naast de staat is dan een onbekend en een uit vroeger tijden daterend verschijnsel. Ook bij degenen die belast zijn met de burgerlijke rechtspraak zal de eigen plaats van de kerk op steeds meer onbegrip stuiten. Dat is niet alleen in de rechtspraak zo. Naarmate de Bijbelse normen en waarden worden losgelaten, zal een beroep daarop door de kerk steeds minder gehoor vinden, ook bij de wetgevende organen in ons staatsbestel.

Het blijft een zaak van groot belang dat de kerk de eigen regels goed op orde heeft en die ook naleeft. Alleen dán zal de rechter zich niet snel geroepen voelen zich te mengen in kerkelijke of kerkordelijke vraagstukken. Het vraagt van ambtsdragers wel om het kerkrecht op een geestelijke wijze toe te passen en daarbij tegelijk de juiste regels in acht te nemen. Dat zal er niet eenvoudiger op worden.

Onze synode kwam bijeen

Waar ook ter wereld Gods Woord wordt uitgedragen, er komt overal strijd op af. Maar de Heere bouwt Zijn Kerk, dat kan satan niet tegenhouden. Dat bleek op donderdag 12 september tijdens de vergadering van de Generale Synode toen verschillende rapporten aan de orde kwamen.

ds. J.M.D. de Heer,
Middelburg

Gewoontegetroou wordt het rapport van het deputaatschap voor de zending op de donderdag in de eerste synodeweek behandeld. Dat geeft gelegenheid om vragen te stellen aan de broeders predikanten van de zusterkerken. De inbreng vanuit Papoea en Izi wordt gewaardeerd.

De grote behoefte aan zendingspredikanten voor zowel Ecuador als Albanië werd in het midden van de vergadering neergelegd. Het uitzien is dat de Heere daar mannen afzondert om als predikant de zendingsgemeenten te dienen. Maar, wie leidt hen op? Een zendingspredikant is dan nodig. Ondertussen zetten de theologische toerusters zich volop in om zo'n opleiding vorm te geven. Ook het toerusten van de gemeenten in de Bijbels-gereformeerde leer is een voortdurend aandachtspunt van de zending. De gemeenten zijn jong en broos. Ze functioneren, bijvoorbeeld in Albanië, in een omgeving waarin de kinderdoop nauwelijks praktijk is.

Nieuw veld

Ook het verlangen om een nieuw zendingsveld te zoeken, kwam aan de orde. Ligt versterking van het huidige werk niet meer voor de hand? Het blijkt dat de zending

beide sporen wil bewandelen.

Ook werd duidelijk dat de zending nog steeds inzet op uitzendingen voor de lange termijn. Aan uitzendingen is vaak een intensieve periode van taal- en cultuurstudie verbonden. Dat vraagt als vanzelf om een langere uitzending. Een van onze oud-zendingspredikanten merkte op dat taal een sleutel is voor een cultuur, daarom vraagt het grondige aandacht. In Oost-Azië is er een frontlinie die het werken aan de opdracht moeilijker maakt. Maar, er is nog een geopende deur. De roeping van Boven en de opdracht van de kerk zijn er nog altijd.

Ds. Onwe vertelde over het welvaarts-evangelie dat in Nigeria velen in zijn greep heeft. Kort gezegd komt het hierop neer dat een kind van God rijkdom krijgt en niet bang hoeft te zijn voor ziekte. Bevrijd zijn van zorgen klinkt aantrekkelijk in een situatie van armoede. Maar, zo zei de predikant, een christen moet bereid zijn om te lijden. Ook het moslimfundamentalisme rukt op en komt dichterbij het gebied waar de Nigeria Reformed Churches gevestigd zijn.

Vanuit Papoea vertelde ds. Loho over de islamisering van het eiland, als gevolg van het beleid van de overheid van Indonesië.

De beperkte mogelijkheden van de zusterkerk op Papoea zorgt ervoor dat het evangeliseren onder moslims niet eenvoudig is. Het deputaatschap bijbelverspreiding blijkt talloze traktaten en boeken te verspreiden, bijvoorbeeld in India, Ghana en het Russische taalgebied. In al die contacten is het belangrijk dat de schriftuurlijk-bevindelijke leer wordt doorgegeven, zo werd opgemerkt.

Israël

De bespreking van het rapport van het deputaatschap voor Israël stond in verband met de blijdschap dat kort geleden ds. M.L. Dekker zijn intrede mocht doen als predikant in Nazareth. Zijn werkveld betreft hoofdzakelijk de Joden, maar er is ruimte om onder moslims te werken. Dit is ook een focus van de werkgroep Vervolgde kerk. Daarom is samenwerking over dit aspect van het werk belangrijk. Aan de andere kant was het pijnlijk dat de verklaring over het antisemitisme, die de vorige synode vaststelde, weinig weerklank vond in andere kerken. Het noemen van de naam van Christus bleek nogal eens een brug te ver te zijn, terwijl de verkondiging van Hem juist onopgeefbaar is en onmisbaar voor het Joodse volk. Voor het deputaatschap tot hulpverlening in bijzondere noden is het ook een voortdurend aandachtspunt dat structurele hulp samen dient te gaan met verkondiging van het Woord. Dat wezenlijke element is niet altijd eenvoudig in praktijk te brengen, zo bleek.

Carterton en Randburg

De avond ervoor kwam nog een stukje buitenland aan de orde, en wel in het rapport van het deputaatschap buitenlandse kerken. Over Randburg in Zuid-Afrika werd de hartelijke wens uitgesproken dat de kerkenraad mag worden uitgebreid. In Carterton is er inmiddels een bijzondere situatie. Ouderling J.M. Evers, die toestemming heeft om eens per maand een stichtelijk woord in de gemeente te spreken, is nu student aan onze Theologische School. Hij behoudt de bevoegdheid om voorlopig in Carterton voor te gaan, totdat ds. A.T. Vergunst bevestigd is. Dit is echt een unieke regeling in een bijzondere situatie, zo werd benadrukt. Immers, in de reguliere eredienst in Nederland gaat of een predikant voor, of een student, of een ouderling leest een preek. De Gereformeerde Gemeenten kennen al sinds lang geen oefenaars meer.

(wordt vervolgd)

Adres en Afzender

Jaren geleden deed een oude medebroeder op een ambtsdragersconferentie een opmerkelijke uitspraak. Hij zei: 'Het diaconaat heeft altijd een adres en een Afzender'. Een uitspraak om niet te vergeten.

A. van der Spek,
diaken, Nieuw-
Beijerland

Deze uitspraak raakt de kern van het diaconaat, blijft altijd actueel. Ontbreekt de geadresseerde of de Afzender, dan kunnen we niet meer spreken van diaconale hulp. Dan kunnen we hooguit nog spreken van medemenselijkheid. Het diaconaat heeft altijd een adres en een Afzender. Wat bedoelen we hiermee? Wie zijn in het diaconaat de geadresseerden en Wie is dan de Afzender?

In Matthéüs 25 maakt Christus duidelijk wie de geadresseerden zijn. Het gaat in dit hoofdstuk over de oordeelsdag. Hij maakt scheiding tussen de schapen en de bokken en betreft in dit oordeel heel direct de bewezen dienst aan de geadresseerden: 'Want Ik ben hongerig geweest, en gij hebt Mij te eten gegeven; Ik ben dorstig geweest en gij hebt Mij te drinken gegeven; Ik was een

vreemdeling en gij hebt Mij geherbergd. Ik was naakt en gij hebt Mij gekleed; Ik ben krank geweest en gij hebt Mij bezocht; Ik was in de gevangenis en gij zijt tot Mij gekomen'.

En dan besluit Hij: 'Voor zover gij dit één van deze minsten niet gedaan hebt, zo hebt gij het Mij ook niet gedaan'. De geadresseerden zijn dus de minste broeders, de nooddriftigen, zij die geen helper hebben, de armen, zij die gebrek hebben. En die zijn er nog! Die zullen er ook altijd blijven. Want: 'De armen hebt gij altijd met u, en wanneer gij wilt, kunt gij hun weldoen', zegt de Heere Jezus.

Definitie van armoede

Armoede is een begrip dat moeilijk te definiëren is. Want wat is armoede? Iemand zei het eens zo: 'Arm is iemand die vanwege gebrek niet meer aan zijn of haar rentmeesterschap kan voldoen'. Dat is een mooie omschrijving. Natuurlijk is dit aan plaats, tijd en aan cultuur gebonden. Als we onze noden afwegen tegen de nood in Roemenië, Malawi of Jemen, dan is er in Nederland geen echte armoede. Toch zijn er ook onder ons wel gezinnen die worstelen met een schrijnend tekort in de gezinsbegroting.

Nee, de steun wordt niet ontvangen van mensen, maar van de Heere. Hij is de grote Afzender. Zagen we dat maar meer! Hij werkt middellijk. Hij zorgt door middel van de ambten voor Zijn gemeente.

Er is altijd wel stille en verborgen armoede. Dat kan van tijdelijke aard zijn, maar dit kan ook structureel zijn. Hoe het ook zij, als dit het geval is, dan mag men als lid van de gemeente in alle vrijmoedigheid een beroep doen op steun van de diaconie. Hiertoe is door de Heere juist het diaconaat in de gemeente ingesteld. Om elkaar te steunen.

Er wordt nogal eens een drempel ervaren voordat men een beroep doet op de diaconie. Maar, dat is echt on-Bijbels. Laat toch de gedachte verre van ons zijn dat de gevraagde steun ontvangen wordt van een paar ambtsdragers. Nee, de steun wordt niet ontvangen van mensen, maar van de Heere. Hij is de grote Afzender. Zagen we dat maar meer! Hij werkt middellijk. Hij zorgt door middel van de ambten voor Zijn

gemeente. Ja, Hij zorgt er ook voor dat er middelen komen. Hij neigt de harten tot milddadigheid en zegt: 'Zijt niet bezorgd (...) wat gij eten of wat gij drinken zult, of waarmee gij u kleden zult.' 'Want uw hemelse Vader weet dat gij al deze dingen behoeft.' Daarop mogen de broeders diakenen dan ook in alle vrij- en blijmoedigheid wijzen in hun troostrijke redenen.

Gaven in de gemeente

Een hulpvraag is niet altijd van financiële aard. Er kan op velerlei manieren een te-

kort zijn. Daarom dienen diakenen ook om te zien naar goede middelen om allerlei noden te lenigen. Daarbij kunnen ook gemeenteleden actief betrokken worden. In 1 Korinthe 12 stelt Paulus de gemeente voor als een eenheid, een lichaam met onderscheiden leden. Elk lid is onmisbaar, elk lid heeft gaven. Die gaven zijn door de Heilige Geest geschonken. En als Hij gaven geeft, zijn ze ook nuttig. Laten we die gaven naarstig bij elkaar opmerken en aanwenden tot nut van de gemeente. In het daaropvolgende hoofdstuk bepaalt

Paulus ons bij de meest uitnemende gave, de liefde. Dit is veelzeggend, want bij alles wat we doen met onze gaven, juist in de dienst der barmhartigheid, kan de ware liefde niet gemist worden. In die zin zijn we allemaal in onszelf even arm! Die ware liefde hebben we niet van onszelf. De ware liefde is uit God, is vrucht van Zijn genade in Christus. Wij vermogen niets zonder die genade. 'Want zonder Mij kunt gij niets doen.'

(wordt vervolgd)

RUBRIEK **AL DEZE WOORDEN** [41]

De praktijk van het achtste gebod

TIEN GEBODEN VOOR ONS

We zijn bezig met het achtste gebod: 'Gij zult niet stelen'. De hemelse Eigenaar waakt over het goed, dat Hij ons en onze naaste heeft toebetrouwd. Daarover gaat namelijk Zijn wijs beleid.

Het is een droevig bewijs van verwereldlijking wanneer we het gebied van 'geld en goed' lós van God zien en beleven. De uitleg van dit praktische gebod heeft namelijk alles te maken met het eerste wortelgebod: de eere van de Heere. Ook met het laatste gebod: 'Gij zult niet begeren...'. Daarin wordt ons hele begeerteleven blootgelegd. Aan de hand van 'alles wat van uw naaste is'. Het achtste gebod staat ook in direct verband met de vierde bede: 'Geef ons heden ons dagelijks brood', waarin de Zaligmaker vóór zegt en voorbidt voor alles van ons dagelijks, tijdelijk leven. Het gebied van 'geld en goed' vraagt - net als trouwens alle andere geboden - om drie zaken: weten, doen en buigen.

- **Doen:** het gehoorzaam-zijn aan dit gebod, voor zover God dit ons in Zijn Woord bekendgemaakt heeft. Met het doel om ons in de spiegel te doen zien, hoe ellendig en verkeerd we zijn. Om ons vervolgens uit te drijven naar de Middelaar, om Zijn verzoening en gehoorzaamheid. Met als uiteindelijk doel de praktijk der godzaligheid: 'Gun door het geloof in Christus krachten, om die (wil Gods) te doen uit dankbaarheid'. Dit vraagt een leven dichtbij de Heilige Schrift. Zodat we ons niet (te) snel beroepen op de wil van God die ons verborgen is. Door deze neiging ontstaat er namelijk een enorm grijs gebied, waarin we onze eigen gang kunnen gaan. En dat willen we van nature zo graag! Maar de levensnorm ligt niet bij ons. Dát bedoelt Paulus nu in Romeinen 12:2: 'En wordt dezer wereld niet gelijkvormig, maar wordt veranderd door de vernieuwing uws gemoeds, opdat ge moogt beproeven welke de goede en welbehagelijke en volmaakte wil van God is.'
- **Buigen:** onder de wil van God, die ons in Zijn Woord niet geopenbaard is. Het gaat hierbij om het gebod om de genadegave van de lijdzaamheid. Gods wil is ons dan bekend.

Wanneer we de uitleg van dit gebod in de Grote Catechismus van Westminster nagaan (vraag 140-142) valt ons op hoe uitgebreid en praktisch deze uitleg is. En vooral hoe Schrift-gebonden! Er wordt naar zoveel teksten verwezen, als fundament voor de uitleg. Zijn wij deze wijze van uitleg van Gods gebod ontwend? Het gaat om een diep-geestelijke wijze van Schriftlezing. Die is zo 'puur' bij de puriteinen! Zo was hun innerlijk en hun leven. Zo was hun hart en hun wandel. Een teer leven met de Heere, dicht bij het Woord, in de tere gemeenschap met Immanuël. Ja, ook als het gaat om 'geld en goed'. Misschien moeten we zeggen: juist als het gaat om 'geld en goed'. In de praktijk van het dagelijks leven! Daar ligt het grote gevaar in de kerk, zeker ook voor Gods kinderen, van een lós leven! Ten diepste een werelds leven, los van God en Zijn Woord, zonder dat we het vaak zelf beseffen. Als kinderen van deze tijd, zo materialistisch en aards. Vandaar de vraag wat we verstaan van de gééstelijke betekenis van het achtste gebod in de praktijk van elke dag. Wat zou ik daarom graag meer van de Westminster aanhalen als bewijs daarvoor. Voel je aan wat er elke zondag bedoeld wordt met: 'Gij zult niet stelen'?

v. A.

Een diaken met ouderlingengezag

A. Bel,
Vlaardingen

Meermalen kreeg ds. G.H. Kersten vragen over het diakenambt. Mag iemand die vrijwillig in militaire dienst is eigenlijk wel diaken worden? Mag iemand kandidaat gesteld worden wiens vader al kerkenraadslid is?

De vraag over vrijwillige militaire dienst hield verband met zondagsarbeid. Antwoord: 'Maar weet de vrager dan niet dat er geoorloofde zondagsarbeid is? En onder die geoorloofde arbeid behoort de vervulling van de overheidsplicht. Politie kan zo min op zondag worden afgeschaft als het leger. Het is wel waar dat hij die des Heeren dag liefheeft in genoemde diensten voor moeilijke en onaangename gevallen kan komen te staan, maar dit doet niet aan het noodzakelijke van de diensten af. Verder wees ds. Kersten erop dat de Heere Jezus nooit tegen de soldaten die onder Zijn gehoor waren, gezegd heeft dat zij de dienst moesten verlaten.

Vader en zoon samen in de kerkenraad? 'Op sommige plaatsen is dit moeilijk te ontgaan en geheel te verbieden is het dan

Het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te De Rijp.

ook niet', zo zei ds. Kersten. Maar als de vader ergens geen gelijk in heeft, is het voor de zoon moeilijk zijn vader af te vallen. Dus: liever niet.

Keurstem

'Aan de diakenen wordt keurstem verleend', zo lezen we regelmatig in de verslagen van de classisvergaderingen. Meestal waren het kleine gemeenten die naast een ouderling een diaken hadden afgevaardigd. Maar niet altijd waren het kleine gemeenten. In het verslag van de vergadering van de classis Goes van 3 oktober 1950 werd vermeld dat er vijf diakenen waren afgevaardigd. Ze kregen keurstem, 'na vermaning om toch zoveel mogelijk, waar er genoegzaam ouderlingen zijn, geen diakenen af te vaardigen'. Een vermaning, dat klinkt ernstig. Je zou dan verwachten dat die ook ter harte genomen wordt. Maar nee, op de daaropvolgende vergadering waren er zelfs zes diakenen aanwezig. Ds. C.A. van Dieren bracht in de vergadering van de classis Rijssen van 3 maart 2006 naar voren dat er steeds meer diakenen in plaats van ouderlingen op de classisvergadering als afgevaardigde aanwezig waren. 'Vanavond is circa 25% van de afgevaardigden diaken', zo had hij geconstateerd. 'Dit kan de bedoeling van het kerkrecht en een geordend kerkelijk leven niet zijn'. Naar ds. Van Dieren is wél geluisterd: daarna waren er steeds maar enkele diakenen als afgevaardigde aanwezig, soms was er zelfs maar één.

Meer ouderlingen dan diakenen

In De Saambinder van 23 november 1989

staat het verslag van de vergadering van de classis Utrecht van 6 oktober 1989. 'Bij de rondvraag vraagt een der gemeenten hoe de verhouding behoort te zijn tussen het aantal ouderlingen en het aantal diakenen in een kerkenraad. Kerkrechtelijk is het gewenst dat het aantal ouderlingen groter is dan het aantal diakenen, daar anders de mogelijkheid bestaat dat het ambt der barmhartigheid in de gemeente zou kunnen gaan heersen over het regeerambt'.

Hulpouderling

In 1953 bestond de kerkenraad van de in 1991 opgeheven gemeente De Rijp uit één diaken. In De Saambinder lezen we in het verslag van de vergadering van de classis Amsterdam van 6 januari 1953 het volgende.

'Door het vertrek van ouderling Flipse uit De Rijp is deze gemeente thans zonder ouderling. Na zeer breedvoerige bespreking besluit de classis de gemeente De Rijp voorlopig nog een halfjaar als zelfstandige gemeente te handhaven, waarbij een rooster wordt opgemaakt, dat de verschillende classisgemeenten bij toerbeurt 's zondags een ouderling zullen zenden om de leesdiensten te leiden. In de weekdiensten zal de diaken als hulpouderling fungeren'.

In De Saambinder van 10 februari 2005 schreef ds. W. Silfhout over de diaken als hulpouderling, met name als het ging over huisbezoek. Het huisbezoek moet worden verricht door de ouderlingen. (...) In een kleine kerkenraad of als de nood daartoe dringt, kunnen diakenen als hulpouderling bij het huisbezoek worden ingeschakeld. Zij zijn dan niet zomaar bijzitters, maar hebben als hulpouderling 'ouderlingengezag'.

En als twee diakenen op huisbezoek gaan? Nee, zei ds. Silfhout in hetzelfde artikel, twee diakenen op huisbezoek is geen huisbezoek. 'Als een ouderling met een diaken gaat, zal de laatste hulpouderling zijn, en is dan ook zielzorger. Hij zal dan ook op zijn beurt het gebed behoren te doen'.

Onbekeerd

Mag een onbekeerd mens diaken zijn? Die vraag is niet goed gesteld, antwoordde ds. Kersten. 'Mag een onbekeerde wel schoolmeester zijn, of timmerman, of metselaar? Ik weet maar één zaak die hij mag, namelijk zich tot God bekeren eer het te laat is. Dat is de eis van Gods Woord, al kan hij zichzelf niet bekeren'.

(wordt vervolgd)

Ontwaakt gij die slaapt

25-jarig ambtsjubileum van ds. A. Vermeij

Op zaterdag 28 september mocht onze geliefde predikant, ds. A. Vermeij, gedenken dat hij 25 jaar geleden door ds. L. Blok bevestigd werd tot herder en leraar van de gemeente van Zwijndrecht.

Kerkenraad
Geref. Gemeente
Oosterend

Nadat de Heere hem op 18-jarige leeftijd even 'in beweging' had gebracht met de woorden uit de berijmde Psalm 32: 'Wie God verlaat, heeft smart op smart te vren!' leefde hij dóór in de wereld. Toen Vermeij 22 jaar was, sprak de Heere echter uit Efeze 5:14: 'Daarom zegt Hij: Ontwaakt gij die slaapt, en staat op uit de doden, en Christus zal over u lichten!' Toen beleefde hij iets van de heerlijkheid van God, van Zijn goedheid, vooral dat zo'n zondaar als hij nog niet van Gods aangezicht was weggevaagd. Wat een begeerte kreeg hij om zich tot God te bekeren, wat een innerlijke behoefte om aan de Heere al zijn zonden te belijden. Hij bad of de Heere alle lust tot zondigen uit zijn hart wilde wegnemen.

Reformeren en strijden

Na twee jaren van buigen, bidden, schuld belijden, reformeren en strijden tegen de zonden, liep hij met alles vast. Hij wist niet meer hoe het goed moest komen tussen de Heere en zijn arme ziel. Want naast de goedheid van de Heere, kwam er ook iets van de

heiligheid en de rechtvaardigheid van God op zijn hart af. Het werd waar: 'Rust noch vrede werd gevonden, om mijn zonden, dag of nacht'. Totdat hij beleed: 'O God, U zou geen onrecht doen als U mij zou afwijzen, ja, geen onrecht als U mij geen genade zou bewijzen. Maar ik kan U niet missen. Zou U dan Uw Woord voor mij willen openen in gunst en genade?'

Toen drukte de Heere de woorden van Jeremia 31:3 in zijn hart: 'Ja, Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde; daarom heb Ik u getrokken met goedertierenheid'. De liefde van God vervulde zijn ziel. Toen braken de banden. Daarvoor in de plaats kwamen licht, vrede, ruimte, troost, blijdschap en een ongekende liefde tot God in zijn hart. Daarna werd het verlangen geboren om nog eens dienstbaar te mogen worden in Gods Wijngaard.

Evangelist in Emmen

Dat gebed heeft de Heere willen verhoren. Eerst werd Vermeij gesteld in het ambt van diaken, daarna in het ambt van ouderling in Oud-Beijerland. Later werd hij evangelist in Emmen.

In januari 1990 werd hij bepaald bij de nood van de vele vacante gemeenten. Dat werd een gebedszaak en de Heere heeft daarin antwoord willen geven. Hij sprak uit Handelingen 16, waar staat dat de Heilige Geest Paulus en Silas verhinderde om het Woord nog langer in Azië te spreken en waar Paulus in een gezicht een man zag die zei: 'Kom over in Macedonië, en help ons'. Daarmee werd hij losgemaakt van het werk in Emmen.

In 1990 werd Vermeij toegelaten tot de studie aan de Theologische School. Vier jaar later mocht hij het beroep van Zwijndrecht aannemen. Daarna werd de weg naar Elspeet gebaad, welke gemeente hij ruim zes jaar mocht dienen. Vervolgens leidde de Heere de weg naar Nieuw-Beijerland. Vanaf 2017 mag hij onze gemeente dienen als herder en leraar.

Slechts één fundament

In zijn prediking is ds. Vermeij eenvoudig en direct en begeert hij God op het hoogst te verheerlijken en de zondaar op het diepst te vernederen. Daarnaast wijst hij er steeds op dat er maar één fundament is waarop een mens kan rusten om getroost te leven en eenmaal zalig te sterven, namelijk Christus. Alleen in Hem kan een mens God ontmoeten. En dat in het uitzien of de Heere zijn bediening zou willen stellen tot eer van Zijn Naam en tot bekering van arme zondaren en oefeningen in het allerheiligst geloof van Zijn kinderen. ✚

De roeping als vader

De laatste tijd zijn er al heel wat boeken over vaderschap in de Bijbel verschenen. Omdat vaders nogal eens druk kunnen zijn, is er zelfs een boekje met de titel "De 60 minuten vader". Op de achterflap staat: 'Van dit ene uurtje zul je later zeggen dat het je geholpen heeft de allerbeste investering van je leven te doen.'

Werkgroep Gezin

Het vormen en opvoeden van onze kinderen begint al van kleins af aan.

In enkele afleveringen zullen we ingaan op Bijbels vaderschap. We hopen echter vaders te stimuleren om langer dan één uur stil te staan bij hun roeping als vader. Laten moeders ook meelesen en als een hulpe tegenover hun man biddend meedragen in de vele vragen waarvoor hij zich gesteld ziet; én hem zo nodig aanspreken op zijn roeping. We leven in een tijd en in een land vol welvaart. Vergelijk de voorzieningen voor water of elektriciteit in Nederland met die van een Europees land als Albanië: we hebben het hier goed. Hoewel we ons niet hoeven te bekommeren over vragen als: 'wanneer hebben we weer water of elektriciteit?', toch staan onze agenda's vol met allerlei noodzakelijke dingen. Agur bad (Spr. 30:8): 'Voed mij met het brood van het mij bescheiden deel! Meer had hij niet nodig blijktbaar. Welvaart levert ons dus niet alleen gemak, ze vraagt ook weer veel van ons terug. Daarom zijn mannen vaak druk: op het werk, in het gezin, in de kerk.

De eerste vraag die dat oproept is: Wie ben ik als man in Bijbels licht?

Man-zijn

Als mannen ontlene we vreugde aan ons werk, ook al doen zich daarin de gevolgen van onze val dagelijks voor. Salomo schrijft in Prediker 2:24: 'Is het dan niet goed voor den mens, dat hij ete en drinke, en dat hij zijn ziel het goede doe genieten in zijn arbeid? Ik heb ook gezien, dat zulks van de hand Gods is'. In het hoofdstuk daarna (3:13) herhaalt hij dit: 'Ja ook, dat ieder mens ete en drinke, en het goede geniete van al zijn arbeid, dit is een gave Gods'. Misschien moeten mannen eerlijk zeggen: we genieten niet alleen van ons werk, we ontlene er ook eigenwaarde aan. Onze prestaties zeggen iets over wat we kunnen. Diep in ons hart is dat een verborgen drijfveer, die op gespannen voet staat met wat Prediker zegt: het is Gods gave dat we het mogen doen.

Daarmee zijn we bij een tweede vraag: Wat

is de roeping van de man volgens de Bijbel? Deze eerste twee vragen zullen in het volgende artikel beantwoord worden.

Scheppingsordeningen

In Nederland, maar ook daarbuiten, wordt bewust aangestuurd op de omkering van Bijbelse waarden. Er zijn rapporten binnen wereldwijde instellingen die aanwerken op de ontworsteling aan de Bijbelse waarden. Volgens velen hoeft een oud boek als de Bijbel ons de weg niet te wijzen in ons vader- en moederschap, in ons huwelijk. De Bijbelse scheppingsordering van 'man en vrouw schiep Hij hen' heeft voor hen afgedaan. Het moet afgelopen zijn met de overheersing door mannen. Alle samenlevingsvormen moeten mogelijk zijn. De door God gewilde orde, waarin man en vrouw elkaar aanvullen en elk als man of vrouw de eigen verantwoordelijkheid neemt voor het aangezicht van de Heere, is achterhaald. Door deze ontwikkelingen staat het Bijbels vaderschap ook onder druk. Ook wij ademen deze lucht in. Het zou ons onzeker kunnen maken en het zicht op het Bijbels man-zijn kunnen doen verliezen. Welke taken heeft de man dan in het gezin? Dat is de vraag die we in het derde artikel willen beantwoorden.

Verantwoordelijkheidsbesef

Dan is er ook in onze kerkelijke kringen een besef dat we als mannen moeten bijdragen aan de voortgang van verenigingen, schoolbesturen en kerkenraden. Hier ligt een gevoelig terrein. Aan de ene kant is het onmiskenbaar dat de Heere roept tot bijzondere verantwoordelijkheden. Aan de andere kant is de draagkracht van mannen niet onuitputtelijk. Vaak wordt er een beroep gedaan op steeds dezelfde mannen, die niet de vrijmoedigheid hebben om te bedanken. Dat brengt ons bij de laatste vraag, die in het vierde artikel wordt beantwoord: Hoe kun je als man tot een Bijbelse prioritering komen van wat er te doen is?

We hebben nu enkele punten geschetst die een man het gevoel kunnen geven dat er aan alle kanten aan hem getrokken wordt. Wat is echter zijn verantwoordelijkheid in Bijbels licht? Laten ook mannen het bekende psalmvers niet afleren: 'Opent uwen mond, eist van Mij vrijmoedig, op Mijn trouwverbond; al wat u ontbreekt, schenk Ik, zo gij 't smeekt, mild en overvloedig' (Ps. 81:12 ber.).

(wordt vervolgd)

Secretariaat: akarens@kliksafe.nl

Wetenschappelijke Martha's en de God van wonderen

ds. G.P. van Nieuw
Amerongen, Goes

'Heere, hij rickt nu al, want hij heeft vier dagen aldaar gelegen'. Het zijn de woorden van Martha uit Johannes 11:39 aan het graf van haar broer Lazarus.

An deze woorden moest ik denken bij het lezen van 'En God zag dat het goed was' (uitg. Brevier, Kampen). Het betreft een bundel opstellen over het christelijk geloof en evolutie aan de hand van 25 cruciale vragen, zoals de ondertitel van het boek zegt. Het boek is een vervolg op 'En de aarde bracht voort' (2017) van Gijsbert van den Brink, een boek dat eerder met zorg in De Saambinder werd gerecenseerd.

De 25 opstellen zijn geschreven door auteurs met een brede kerkelijke achtergrond, variërend van behorend tot de Hersteld Hervormde Kerk, de Protestantse Kerk in Nederland en de Rooms-Katholieke Kerk. De auteurs omarmen -op een enkeling na- de evolutietheorie zonder reserve. Een zwaarwegend argument voor hen is het feit dat de evolutietheorie algemeen geaccepteerd is in de wetenschap, en dus waar moet zijn. De gedachtegang is als volgt: De evolutietheorie wringt met de manier waarop wij de Bijbel lezen. De evolutietheorie is waar. Dus moet de conclusie wel zijn dat de manier waarop wij de Bijbel lezen niet goed is.

De grote lijn van de bundel is om vanuit de huidige wetenschappelijke kennis en stand van zaken met betrekking tot het ontstaan van de aarde, te bezien hoe de Bijbel dan wel gelezen moet worden. Dat betreft overigens niet alleen de eerste drie hoofdstukken van Genesis, maar het geheel van Gods Woord, daar waar over de eerste Adam en God als onze Schepper gesproken wordt.

Wat in Johannes 11 beschreven staat, kán gewoon niet en toch is het gebeurd. Daar is het een wonder voor en daar is God God voor.

Aan de hand van 25 cruciale vragen wordt nagegaan wat de evolutietheorie betekent voor ons verstaan van Gods Woord. Met een dergelijk uitgangspunt laat het zich raden wat de uitkomst van de opstellen is.

Geen haalbare route

Dr. R. Seldenrijk en anderen zijn in het Reformatorisch Dagblad al ingegaan

op de wetenschappelijke argumenten waarom de in dit boek gelopen route niet haalbaar is. Dat hoeft hier niet opnieuw te gebeuren. Trouwens, deze bundel heeft al veel stof doen opwaaien, iets waarvan de uitgever, Pieter Rouwendal, om begrijpelijke redenen uitgesproken heeft dat hij dat graag ziet.

Van het eerste artikel van de Apostolische Geloofsbelijdenis blijft in ieder geval niet veel over. Het is opnieuw een bewijs hoe kerkelijk Nederland zich steeds verder verwijderd van het aloude spoor van de kerk der eeuwen.

Waarom ik moest denken aan de woorden van Martha? Het tot leven brengen van een lichaam dat al tot ontbinding is overgegaan, was voor Martha een onmogelijkheid. Daar zal ook nooit een wetenschappelijke verklaring voor gevonden kunnen worden. Dat moeten we niet verwachten en dat moeten we niet willen. Ik zal vrijmoedig naar een academisch medisch specialist gaan als ik een zeldzame ziekte onder de leden heb, maar als zijn wetenschappelijke kennis mij moet helpen om het medisch onmogelijke van Johannes 11 te verklaren, ben ik eenvoudig op het verkeerde adres. Arme mens en bespottelijke professor in de theologie die wel aanklopt bij de dokter om Johannes 11 voor het verstand aanvaardbaar te maken. Wat in Johannes 11 beschreven staat, kán gewoon niet en toch is het gebeurd. Daar is het een wonder voor en daar is God God voor. Wat we voor Johannes 11 niet doen, namelijk aankloppen bij de wetenschap, moeten we voor Genesis 1 tot en met 3 ook niet doen.

Studerende jongeren

De opstellen zijn onder meer geschreven vanuit de zorg voor onze studerende jongeren. Jongeren die zo gemakkelijk in verwarring raken wanneer zij aan theorieën worden blootgesteld die niet in overeenstemming zijn met datgene waarbij zij van huis uit zijn grootgebracht. Dat is een grote zorg, die wij van harte delen. Die zorg is bij het lezen van deze bundel echter niet minder geworden. De zorg is wel groter wanneer deze bundel als gids zou moeten dienen om onze jongeren de weg te wijzen.

We spreken de wens uit dat onze studerende jongeren zullen inzien dat de weg die de auteurs van 'En God zag dat het goed was' zijn ingeslagen een doodlopend pad is. De woorden van Jezus gesproken tot Martha gelden ook nu: 'Heb Ik u niet gezegd, dat zo gij gelooft, gij de heerlijkheid Gods zult zien?'

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Bedankt:

Voor Bodegraven en Vlissingen,
ds. H. Brons te Vlaardingen;
Voor 's-Gravenpolder,
ds. H. Hofman te Kalamazoo
(Michigan, Verenigde Staten);
Voor 's-Gravenzande,
ds. M. Joosse te Ede;
Voor Leiderdorp,
ds. H.A. van Zetten te Benthuisen;
Voor Nijkerk en Waarde,
ds. C. van Ruitenburg te Krimpen a/d IJssel;
Voor Rijssen-West,
ds. A. Schot te Nunspeet;
Voor Scherpenzeel en Zwolle,
ds. G. van Manen te Elspeet;
Voor Waardenburg,
ds. G. Beens te Kootwijkerbroek;
Voor Zeist,
ds. W. Visscher te Amersfoort.

BEVESTIGING EN INTREDE KANDIDAAT M.L. DEKKER

Woensdag 28 augustus was het een verblijvende dag, kandidaat M.L. Dekker mocht bevestigd worden als predikant van de Gereformeerde Gemeente Den Haag-Scheveningen, ten behoeve van het werk in Israël. Ds. W. Silfhout bediende in de intrededienst Gods Woord naar aanleiding van Handelingen 20:21.

Paulus richt zich tot de ouderlingen in Efeze en zegt over zijn werk in die stad: 'Betuigende, beiden Joden en Grieken, de bekering tot God en het geloof in onzen Heere Jezus Christus'. Het thema van de preek was 'Het getuigenis van de Evangeliedienaar', dat werd uitgewerkt in: het adres en de inhoud ervan. Paulus richtte zich als evangeliedienaar op Joden én Grieken, omdat beiden alleen gered konden worden door Hem Die in het Evangelie wordt aangewezen, Jezus Christus. Ook de volgorde is hier van belang: Eerst de Jood en dan de Griek. Paulus richtte zich steeds eerst tot de Joodse synagoge, daarna tot de heidenen. Bekering tot God en geloof in Jezus Christus werd door Paulus 'betuigd'. Daarin klinkt de ernst door, maar ook het verkondigende en onderwijzende karakter van zijn prediking. De inhoud van het getuigenis van het Evangelie is bekering en geloof, zaken die bij elkaar horen. Bekering en geloof zijn in de prediking een hoog bevel

aan alle hoorders, maar het is tegelijk -dwars door de onmogelijkheid vanuit de mens heen- een gave die onlosmakelijk verbonden is aan de verhoogde Christus. Hij is immers verhoogd, opdat bekering en vergeving van zonden aan Israël gegeven zouden worden. Hij is het ook Die in het getuigenis van het Evangelie aan verloren zonen en dochters wordt aangewezen als de Heere en Zaligmaker. Zo mag Hij gekend worden als Gods Geest het hart verlicht.

Na het lezen van het formulier en het beantwoorden van de vragen werd de onder het geopende Woord geknielde kandidaat Psalm 95:3 toegezongen. Aan de handoplegging namen deel ds. H.A. van Zetten, ds. G. Clements, ds. P. Mulder, ds. J.A. Ebeke, ds. C.J. Meeuse, ds. M.H. Schot en ouderling D.J. Doorn. Hierna sprak de bevestiger de kandidaat, de familiebetrekkingen, de kerkenraad van de gemeente in Israël, en de kerkenraad en gemeente Den Haag-Scheveningen toe. De uitzending naar Israël werd verricht door ds. A. Schot, voorzitter van het deputaatschap voor Israël.

In de intrededienst bediende ds. Dekker het Woord naar aanleiding van Amos 9:11: 'Te dien dage zal Ik de vervallen hut van David weder oprichten, en Ik zal haar reten vertuinen, en wat aan haar is afgebroken, weder oprichten, en zal ze bouwen als in de dagen van ouds'. Het thema was: 'De hut van David, het verval en het herstel'. Amos profeteerde in het tienstammenrijk. Materieel ging het voor de wind, maar geestelijk was het rijk in diep verval. Amos wijst vele welvaartszonden aan. Waar was het misgegaan met dit volk? In Dan en Bethel waren gouden kalveren opgericht. Maar God handhaaft onder het afvallige volk Zijn recht. De Heere kan het niet verdragen als Zijn dienst verbasterd wordt, ook in onze tijd niet. Heel het boek Amos verkondigt ons hoe God tegen de zonde toornt en hoe Hij de straf daarop aankondigt.

Te midden van dat oordeel schittert in het slot van Amos een belofte van het genadeverbond. Vanuit de mens was er voor de vervallen hut van David geen hoop en verwachting. De verrassende wending komt van Gods kant. Hij richt die vervallen hut van David opnieuw op. Dat is heerlijk zichtbaar in het heilswerk van Christus, Davids grote Zoon. In de profetie van Amos klinken Zijn Messiaanse zegeningen reeds door. De hut

van David wijst ook heen naar Hem Die door Jesaja Zelf een tent (Soekka) wordt genoemd (Jes. 4:6). Christus is de grote Soekka, de loofhut, Die beschutting geeft tegen de toorn van God, die brandt tegen de zonde, omdat die toorn op Hemzelf is neergedaald. Ook voor het Joodse volk en voor ons is daar alleen behoud te vinden.

Aansluitend werd ds. Dekker toegesproken door ds. H.A. van Zetten namens de classis Gouda en de PS Noord-West, door ds. W.J. Karels namens het curatorium, door student L. van der Kuijl namens de studenten van de Theologische School, door ouderling Hilton ben Shimon namens de gemeente Nechama in Nof HaGalil (Nazareth Illit), door A. Knoester namens de reformed pastors van de messiasbelijdende gemeenten in Israël, door ds. J.A. Ebeke namens de Nigeria Reformed Church (zusterkerk) en door ouderling D.J. Doorn namens kerkenraad en gemeente Den Haag-Scheveningen. Nadat ds. Dekker Psalm 21:6 was toegezongen, legde hij voor de eerste maal de zegen op de gemeente.

Namens de kerkenraad van
Den Haag-Scheveningen
M.M. van Winkelen, scriba

AFSCHIED DS. ZONDAG VAN WOERDEN

Na een periode van vier jaar nam ds. Zondag op zondagavond 29 september afscheid van onze gemeente. De Heere riep naar Dordrecht.

Ds. Zondag bediende het Woord uit Numeri 6:22-27. Het thema van de preek was 'de ambtelijke zegen: instelling en inhoud van de zegen'. De zegen was door de Heere Zelf ingesteld. De priester sprak de zegen uit. Onderdeel van de priestertak was het offeren, eerst voor zichzelf en daarna voor het volk. De dienaar en het volk hebben beiden verzoening nodig vanwege hun zonden. Als de priesters geofferd hadden, legden ze met bebloede handen de zegen op. Achter de priester zien we de grote Hogepriester Jezus Christus. Hij heeft met Zijn eigen bloed verzoening aangebracht. 'In de prediking was het mijn begeerte dat zondaren aan zichzelf werden ontdekt en tot de grote Hogepriester werden gebracht'.

De inhoud van de zegen is in drieën te verdelen. De zegen spreekt in het eerste deel van bewaring. Het volk Israël moest worden behoud voor gevaren in de woestijnreis. Is

Hij uw Schuilplaats? Hij wil het zijn, waar wij geen uitkomst zien. Het tweede deel spreekt van genade. Van nature zitten we in de duisternis neer: we kennen onszelf niet en we kennen God niet. Hoe komen we toch tot het licht? Het is genade als de Heere Zijn aangezicht over ons doet lichten. Het derde deel spreekt van vrede. 'Het is mijn hartelijke wens dat u en jullie die vrede ontvangen'. Er staat dat de priesters Zijn Naam op de kinderen Israëls legden. De kanttekenaren zeggen hierbij: 'alsof zij de zegen des Heeren, om welke zij baden, het gehele volk van Godswege dadelijk hadden willen toebrengen en overgeven'. 'Dat is wat ik in alle gebrek heb begeerd'.
Ds. Zondag werd toegesproken door ds. W. Harinck namens de PS Noord-West en de classis Utrecht. Hij zegde hem dank voor het

vele werk, ook in de classis. De Heere zegt: 'Ik zal u niet begeven en Ik zal u niet verlaten'. Dat wil Hij betonen, ook in het grote verdriet dat in uw gezin kwam. Een vers verderop lezen we iets voor de gemeente: 'Gedenkt uwer voorgangeren, die u het Woord Gods gesproken hebben en volgt hun geloof na'. En dan komt het grootste: 'Jezus Christus is gisteren en heden Dezelfde en in der eeuwigheid'. Ouderling J.H. Mauritz sprak namens kerkenraad en gemeente woorden van dank tot de dominee en zijn vrouw en kinderen. 'Het afscheid geeft verdriet, maar de Heere regeert. Dat heeft u ons meegegeven. Ook in onbegrepen wegen van rouw en verdriet. Gods weg was in de zee. Maar Hij plaatst Zijn werk in het licht. U hebt de Kruisbanier mogen oprichten in de gemeente. U hebt gesproken van Adam en Christus. Uw arbeid

was niet tevergeefs. Hij geve u en uw gezin de vrede waar u over sprak'.
De gemeente zong ds. Zondag Psalm 33:11 toe. Daarna legde hij de zegen op de gemeente.

Namens de kerkenraad,
J. Kroon, scriba

WIJZIGING KERKELIJK JAARBOEK

Blz. 49:

Het nieuwe adres van mevr. P.C. van Belzen-Pieterse is: Rietveld 4, 4307 CK Oosterland.

Blz. 290

Koster van de gemeente te Werkendam is nu: C.G. van der Maas, Papaver 4, 4251 JN Werkendam, tel. 0183-504207 / 06-15494336.
Hulpkoster: nog nader in te vullen.

Berichten

ZANGAVONDEN

Enkhuizen - kerkgebouw Geref. Gemeente, vr. 18 okt., 19.30 uur, psalmzangavond met bovenstem m.m.v. kinderkoor, leiding: ouderling P. Meijer; collecte voor schulddelging.
's-Gravenpolder - Kerkgebouw Geref. Gemeente, vr. 25 okt., 19.30 uur, gem. koren uit Borssele en 's-Gravenpolder, leiding: ouderling Van Luik; collecte voor Stichting Mefibóseth.

Veenendaal - Kerkgebouw Geref. Gemeente, zat. 26 okt., 19.30 uur, hervormingsavond m.m.v. gem. koren Met hart en stem en Comt nu met Sangh, Bert Roest, orgel; collecte t.b.v. deputaatschap Bijbelverspreiding.
Zwijndrecht - Oude Kerk, zat. 26 okt., 19.30 uur, Datheensamenzang met bovenstem, Pieter Heykoop, orgel, leiding: ds. A. Verschuure; collecte voor Adullam, Siloah en de Schutse.

Zoetermeer - Kerkgebouw Geref. Gemeente, do. 31 okt., 19.30 uur, reformatieherdenking m.m.v. kinderprojectkoor uit Zoetermeer en projectkoor van gemeenteleden uit Benthuisen, Boskoop, Delft en Zoetermeer; collecte t.b.v. evangelisatiepost Scheveningen.

VERKOPINGEN

Genemuiden - Kerkgebouw Geref. Gemeente, zat. 26 okt., 10.00-14.00 uur, verkoping door vrouwenvereniging Wees een zegen; opbrengst voor zending, kerk en evangelisatie.

Oudemirdum - Kerkgebouw Geref. Gemeente, zat. 26 okt., 10.30-14.30 uur, verkoping door vrouwenvereniging Niet in eigen kracht; opbrengst voor o.a. zending en kerk.

Poederloijen - Dorpshuis Podarwic, Burg. Posweg, zat. 19 okt., 9.30-14.00 uur, verkoping door vrouwenvereniging Ruth; opbrengst voor zending en evangelisatie.

WOON- EN LOGEERINITIATIEVEN WALCHEREN

Op donderdag 24 oktober (20.00 uur) houdt Helpende Handen in de Ter Hoogkerk te Middelburg een informatieavond over de mogelijkheden voor wonen en logeren voor mensen met een beperking op Walcheren. Ouders die hier nu of wellicht in de toekomst voor hun kind mee te maken hebben, zijn hartelijk welkom.

REFORMATORISCH ZORGLOKET

Helpende Handen opende begin deze maand het reformatorisch zorgloket: www.reformatorischzorgloket.nl. Hier is informatie beschikbaar over de zorg en ondersteuningsmogelijkheden voor mensen met een beperking. De onderwerpen op de site zijn vastgesteld op basis van de hulpvragen die Helpende Handen krijgt van (ouders van) mensen met een beperking. Ook is de site van Helpende Handen vernieuwd: www.helpendehanden.nl

HERDENKING SLAG OM DE SCHELDE

Op zaterdag 19 oktober (19.30 uur) wordt in de Marnixkerk te Vlissingen de 'Slag om de Schelde' herdacht. Er wordt aandacht besteed aan de omgekomen Joodse burgers in vernietigingskampen. Medewerking: de koren Voice Four en het chr. samengesteld mannenkoor Zeeland. Leiding: ouderling A.C. Hage.

“
**CHRISTENEN MOETEN ER
GEEN MOEITE MEE HEBBEN
VERPLICHTINGEN AAN
ELKAAR TE HEBBEN EN ALS
HET NODIG IS IETS VAN
ELKAAR TE LENEN.
CHRISTUS REED BIJ ZIJN
INTOCHT IN JERUZALEM OOK
OP EEN GELEEND VEULEN.**

MATTHEW HENRY

Kerkdiensten

ZONDAG 20 OKTOBER 2019

Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. C. Hogchem; Aalst 14.30 uur ds. C. Hogchem; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. C. Sonneveld; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Amsterdam 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; Arnhem 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Barendrecht 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; Berkenwoude 10.00 uur ds. J. Schipper en 19.00 uur ds. G. Clements; Bodegraven 10.00 en 19.00 uur ds. G.J. Baan; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Boskoop 16.30 uur ds. J.J. Tanis; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. A. Verschuure; Capelle a/d IJssel-West 19.00 uur ds. H. Brons; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 16.30 uur ds. J. Driessen; Den Haag-Scheveningen 10.00 en 16.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 9.30 (dovendienst) en 15.00 uur (dovendienst) ds. M. Karens; Dordrecht 10.00 en 16.30 uur ds. W.A. Zondag; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Ede 9.30 en 16.00 uur ds. M. Joosse; Eindhoven 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. E. Bakker; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 18.00 uur ds. D.W. Tuinier; Enschede 17.30 uur ds. B. Labee; Enter 9.30 en 15.00 uur ds. B. Labee; Ermelo 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. J.B. Huisman; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. J. van Rijswijk; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; 's-Gravenpolder 9.30 en 14.00 uur ds. G. Beens en 18.00 uur ds. S.W. Janse; 's-Gravenzande 9.30 uur ds. J. Driessen; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Haamstede 16.30 uur ds. C. Harinck; Hardinxveld-Giessendam 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur (H.D.) ds. M.H. Schot; Hilversum 16.00 uur stud. P.C. Vlot; Hoedekenskerke 10.00 (H.A.) en 14.30 uur ds. A.J. de Waard; Hoofddorp 17.30 uur ds. H.A. van Zetten; Hoogvliet 10.00 uur ds. W. Silfhout; Houten 17.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 15.30 uur ds. D.W. Tuinier; Kamperland 14.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Kapelle-Biezeling 10.00 uur ds. C. Harinck; Kortgene 14.30 uur ds. D. de Wit; Krabbendijke 18.00 uur ds. G. Beens; Krulingen 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. G. Hoogerland; Leerdam 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Leiderdorp 10.00 uur ds. H.A. van Zetten; Lelystad 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Marknesse 9.30 uur (H.A.) ds. D.W. Tuinier en 19.00 uur ds. P. Mulder; Meeuwen

18.00 uur stud. P.J. de Raaf; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. S. Maljaars; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 14.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelharnis 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. G. Heijkamp; Mijdrecht 10.00 en 15.30 uur ds. C.J. Meeuse; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. J.J. van Eckeveld; Naaldwijk 9.30 uur ds. J.J. Tanis; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Nieuwdorp 18.30 uur stud. J. Beens; Nieuwer ter Aa 15.30 uur ds. J. Schipper; Nieuwerkerk 18.00 uur (H.D.) ds. S. Maljaars; Nieuwe-Tonge 10.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Nisse 14.00 uur ds. C. van Krimpen; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Oostburg 10.00 en 15.30 uur stud. J. Beens; Oosterend 10.00 en 16.30 uur ds. A. Vermeij; Oosterland 10.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Oostkapelle 9.30 en 16.00 uur ds. S.W. Janse; Opheusden 10.00 en 17.30 uur ds. W. Mouw; Oudemirdum 9.30 en 14.30 uur ds. P. Mulder; Oude-Tonge 14.30 uur ds. K. Boeder; Poederrijen 9.30 en 18.30 uur stud. L. van der Kuij; Poortugaal 18.30 uur ds. C. Sonneveld; Poortvliet 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 18.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 (H.A.) en 18.30 uur (H.D.) ds. A. Schreuder; Rilland-Bath 14.00 uur ds. G.J. Baan; Rotterdam-Alexanderpolder 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Rotterdam-Centrum 19.00 uur ds. A. Verschuure; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 10.30 en 18.30 uur stud. P.C. Vlot; Soest 19.00 uur ds. W. Visscher; Spijkenisse 16.00 uur ds. W. Silfhout; Sprang-Capelle 9.30 en 15.00 uur stud. P.J. de Raaf; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. J.B. Zippro; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. B. van der Heiden; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. A.T. Huijser; Vlaardingen 10.00 en 16.30 uur ds. H. Brons; Vlissingen 16.00 uur ds. G.J. Baan; Waarde 18.00 uur ds. A.J. de Waard; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; Westzaan 18.45 uur ds. R. Kattenberg; Wierden 9.30 en 15.00 uur ds. J.W. Verweij; Woerden 19.00 uur ds. W.A. Zondag; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 en 15.30 uur ds. A.P. Baaijens; Zwolle 19.00 uur ds. A. Schot.

DINSDAG 22 OKTOBER 2019

Drachten 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rhenen 19.30 uur (voor de zending) ds. J. van Laar; Urk 19.30 uur ds. A.T. Huijser.

WOENSDAG 23 OKTOBER 2019

Amersfoort 19.30 uur ds. W. Visscher; Berkenwoude 19.30 uur ds. W. Mouw; Elspeet 19.30 uur ds. G. van Manen; Ermelo 19.30 uur ds. J.B. Huisman; Goudswaard 19.30 uur ds. D. de Wit; Hilversum 19.45 uur ds. C. van Krimpen; Melissant 19.30 uur ds. M. Karens; Middelharnis 19.30 uur (voor de zending) ds. W. Harinck; Nieuw-Beijerland 19.30 uur stud. J. Beens; Nijkerk 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Oostkapelle 19.30 uur (voor de zending) ds. J.B. Zippro; Opperdoes 19.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Oudemirdum 19.30 uur ds. F. Mulder; Veen 19.30 uur ds. E. Bakker; Waardenburg 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Wolphaartsdijk 19.30 uur ds. A. Verschuure; Zwolle 19.30 uur ds. G. Beens.

DONDERDAG 24 OKTOBER 2019

De Valk-Wekerom 13.30 uur (huw.bev.) ds. B.J. van Boven; Den Helder 19.30 uur ds. A. Verschuure; Dinteloord 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Gravenpolder 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Krimpen a/d IJssel 14.00 uur (huw.bev.) ds. G.W.S. Mulder; Naaldwijk 19.45 uur ds. S. Maljaars; Poederrijen 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Rilland-Bath 19.30 uur ds. W. Mouw; Spijkenisse 19.45 uur ds. G.J. Baan; Terwolde - De Vecht 19.30 uur ds. A. Schot; Uddel 19.30 uur (voor de zending) ds. C.A. van Dieren; Veenendaal 15.00 uur (huw.bev.) ds. B. Labee.

VRIJDAG 25 OKTOBER 2019

Genemuiden 13.30 uur (huw.bev.) ds. G. Pater; Nieuwdorp 14.30 uur (huw.bev.) ds. J. Schipper; Rijssen-West 14.00 uur (huw.bev.) ds. J. van Laar; Werkendam 16.30 uur (huw.bev.) ds. H.J. Agteresch.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 20 OKTOBER 2019

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Maar Jakob werd een oprecht man, wonende in tenten.

Genesis 25:27

Het leven van de aartsvader Jakob is een zeer bewogen leven geweest. Veel meer dan het leven van zijn grootvader Abraham en van zijn vader Izak. Vooral het leven van Izak is geleid langs zeer stille wateren.

Met Jakob was dat heel anders. Zijn leven was vol van strijd en wederwaardigheden. Jakob was de verkorene des Heeren. Hij was door God bemind van voor de grondlegging der wereld.

God Zelf had aan Rebekka Zijn soeverein welbehagen verklaard, nog voor Ezaü en Jakob geboren waren: 'Twee volken zijn in uw buik, en twee natiën zullen zich uit uw ingewand vaneenscheiden; en het ene volk zal sterker zijn dan het andere volk,

en de meerdere zal de mindere dienen.' Jakob behoorde tot het getal dergenen, die door de Vader aan de Zoon waren gegeven in de raad des vredes, en voor wie God de Heilige Geest had aanvaard, om in de tijd des welbehagens hen te wederbaren en Christus in hen te verheerlijken. Jakob was dus ook door Christus' bloed gekocht en verlost. Hij was met de vreze Gods vervuld. Reeds in het jonge leven van Jakob is gebleken, dat hij het leven Gods deelachtig was.

betrekking op de zegen van het eerstgeboorterecht kwam niet voort uit een jacht naar het goed van deze wereld, maar dat lag veel dieper. In die zegen lag Christus verklaard. Het gemis van Christus was in

zijn hart ontdekt geworden door de Heilige Geest. Wat Abraham deelachtig was en wat Izak bezat, dat miste hij. Zonder God kon Jakob niet leven, en buiten Christus kon hij niet sterven. Jakob heeft de zegen van het eerstgeboorterecht op een eerlijke wijze gekregen. Ezaü had dat recht immers verkocht voor een schotel linzenmoes. Jakob heeft die zegen echter in een verkeerde weg ontvangen.

Wat is toch een mens. Hij kan God maar niet laten regeren. Hij kan zijn zaken niet in Gods handen overgeven. Er is heel wat genade voor nodig om ons te laten zaligen.

ds. W.C. Lamain

Advertenties

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

DATHEENSAMENZANG met bovenstem
Zwijndrecht – Oude Kerk
D.V. zaterdag 26 okt. – 19.30 uur
Organist: Pieter Heykoop
Meditatie: Ds. A. Verschuure

PSALMZANGAVOND met bovenstem
HASSELT - GROTE KERK
D.V. za. 19 okt. / 19.00 / gratis!
bovenst. groep Waddinxveen & Wouterswoude
"Psalmen rondom de Biddag" (CD-opname)
Meditatie: Ds. W. Mouw
Organist: Pieter Heykoop

De classis Dordrecht van de Gereformeerde Gemeente geeft met grote droefheid kennis dat de Heere op Zijn tijd heeft weggenomen zijn oud-ambtsbroeder de heer

Hendrik Heikoop

op de leeftijd van 71 jaar.

Met grote bewogenheid, liefde en getrouwheid mocht hij als diaken, met de aan hem geschonken gaven, 30 jaar de gemeente van Breda, tot de opheffing op 1 januari 2014, dienen.

Bij dit smartelijk verlies mocht de HEERE zijn vrouw en verdere familie willen ondersteunen met Zijn nabijheid en vertroosting.

Namens de classis Dordrecht, ds. L. Blok, preses
J.A. de Ron, scriba

Werkendam, 7 oktober 2019

**Leuk geld verdienen voor uw goed doel,
kerk of vereniging?**

Rolladeactie! Gourmetactie!
Goede marge, netto opbrengst! Ook div.
andere mogelijkheden bespreekbaar.
WWW.SLAGERIJBARTADRIAANSE.NL
of 06-18670731

Te huur in Wolphaartsdijk (Zeeland),

een mooie vakantiewoning vlakbij het
Veerse Meer voor max. 4 personen!
Voor meer info en foto's mailen naar:
verhuurwolphaartsdijk@outlook.com

Winst uit Verlies

Contactdag Najaar 2019

**"Paulus' zekerheid om te sterven
geeft hem moed om te leven"**

D.V. zaterdag 16 november 2019
in de Bethlehemkerk Woerden
Spreeker ds. J. Westerink uit Urk

Aanvang 10:15 uur

Alle getroffen en/of betrokkenen,
jong én oud(er) bij kanker zijn
van harte welkom!

Aanmelden: 0341-250434 of

www.Winstuitverlies.nl

D.V. VRIJDAG 8 NOV.

Bethlehem

from bread to the Bread

MET CD OPNAME

**Samenzang in Grote
Kerk te Dordrecht**

Aanvang: 19:30 uur
Spreeker: Ds. J.A. Weststrate
Orgel: Martin Weststrate

Mogen we ook
**op úw stem
rekenen?**

IBAN NL80 RABO 0331929317 • info@stichtingbethlehem.nl

**Gezellige vakantiewoning in
Hoog Sauerland.**

www.huizesolagrati.net

Een nieuwe vloer uitkiezen?

Wij komen met vloerstalen aan huis.
DE.VLOERENKONING.NL 06-19557166

Op vakantie naar Canada? Kijk op

www.CanadianHolidayRentals.ca voor
accommodaties en autoverhuur.

ROUW & GELEGENHEIDSKLEDDING

kindergelegenheidskleding.nl
0577-401193 / 06-36392103

*Begravenisonderneming
de Jongh*

Voor een waardige en stijlvolle verzorging
van alleen begravenissen

Dag en nacht persoonlijk bereikbaar

Hardinxveld-Giessendam	0184 - 611 154
Waardenburg	0418 - 652 039
Werkendam	0183 - 701 017
Dordrecht e.o.	078 - 641 27 40
Nieuw-Lekkerland	0184 - 683 838

info@begravenisondernemingdejongh.nl
www.begravenisondernemingdejongh.nl

NEDERLAND – EVANGELISATIELAND MET AMSTERDAM ALS HOOFDSTAD

In het centrum van Amsterdam is het voormalig kerkgebouw sinds 1995 in gebruik als evangelisatiepost 'Bij Simon de Looier'. Veel bezoekers weten de weg naar de post te vinden. Tegelijk zoeken we ook in Amsterdam naar mogelijkheden om nog meer mensen met Gods Woord in aanraking te brengen. Onze evangelist in Amsterdam zal binnenkort met pensioen gaan. EVGG ziet uit naar de benoeming van een opvolger.

WIJ ZOEKEN EEN EVANGELIST

De evangelist is gezichtsbepalend voor de post in Amsterdam en geeft leiding aan het evangelisatiewerk. Hij draagt zorg voor de continuering en verdere uitbreiding van de activiteiten. De vrijwilligers uit de (classis)gemeenten worden door de evangelist aangestuurd. Er zal een intensieve samenwerking zijn met de coördinator.

Meer informatie staat op onze website: www.evgg.nl/evangelist

EVANGELISATIE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Troostrijk onderwijs

Catechismuspreken

Alvast te reserveren

Ds. W.C. Lamain

Ds. W.C. Lamain (1904-1984) was een predikant van de Gereformeerde Gemeenten die in brede kring geliefd was. Zijn preken en meditaties onderscheiden zich door grote aandacht voor de troost die er is in het leven met de Heere. Vandaar dat deze uitgave van de catechismuspreken de titel 'Troostrijk onderwijs' meekreeg. Omdat ds. Lamain niet de gewoonte had om bij de behandeling van de Heidelbergse Catechismus per zondag een gehele zondagsafdeling te behandelen, bevat deze uitgave ca. 85 preken.

'Troostrijk onderwijs' is verkrijgbaar vanaf 28 oktober 2019.

Reserveer nu op www.debanier.nl, ga naar de boekhandel of bel 055-5390650.

Reformatrice Psychologenpraktijk Nederland

Reformatrice Psychologenpraktijk Nederland biedt identiteit bewuste behandeling en begeleiding en psychologisch onderzoek aan volwassenen, jongeren en kinderen met psychosociale en psychologische vragen en problemen.

Ohmweg 1g, 2952 BD Alblasserdam
078 - 69 32 808 of info@rpnederland.nl
Bezoek onze website voor meer informatie, de tarieven en aanmelding.
www.rpnederland.nl

Identiteitsbewust • Persoonlijk • Vertrouwelijk • Doelgericht

Omdat de route niet altijd makkelijk is

Kom eens langs voor een gratis kennismakingsgesprek, wij zijn specialist in **jongenshulpverlening**.

OUTBACKEXPLORERS
...laat relaties weer lopen!

Driebergen • Kootwijkerbroek • Rouveen • Yerseke • Zevenhuizen (ZH)
Kijk op www.outbackexplorers.nl

Pieter Heykoop in stand **F110**

FAMILIEDAGEN GORINCHEM

D.V. 22-23-24 oktober
Nieuws & Acties!

HARKES

Begraffenissen

Voorofscheweg 15a
2771 MA Boskoop
harkesbegravenissen.nl
0172 - 21 21 22

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

WELKOM BIJ DE ERFGOED FAMILIE

QUALITY FLOORS FOR EXCELLENT PLANTS

WIJ ZIJN OP ZOEK NAAR NIEUW TALENT!
werkenbijerfgoed.nl

- HULPVERLENING**
o.a. somberheid, gezin of relatie, rouw, angst, trauma, seksueel misbruik
- COACHING**
o.a. burnout, zelfbeeld, grenzen AD(H)D, narcisme, identiteitsontwikkeling
- TRAINING**
o.a. DISC. Houd me vast, KIDS, weerbaarheid, negatief zelfbeeld
- TOERUSTING**
o.a. kerkenraden, verenigingen, onderwijs, zorg, bedrijven

010- 7 411 411 info@praktijkdenuij.nl
www.praktijkdenuij.nl

Vanuit de aanvullende verzekering worden u en uw kinderen veelal gedeeltelijk vergoed door de ziektekostenverzekeraars en ProLife. De praktijk is vrijgesteld van de eigen bijdrage.

Nieuwerkerk aan den IJssel - Barneveld - Yerseke

kina
begrafenisverzorging

D.W. Schipper J. Kooijman
010-458 31 12 0182-58 39 32
Capelle a/d IJssel Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Mediation of bemiddeling nodig?

Bel 030 - 760 10 00 of mail
mr.pjdenboef@jdb-advocaten.nl

Janssens ■ Den Boef
advocaten

Aan de hand van vragen leest u zo een boek van een oudvader door.

Schrijf u in !

Wintertijd Leestijd

www.cursussenoudvaders.nl
tel. 0118-583025 / 0172-532796

Tevredenheid door kwaliteit, met behoud van identiteit

Werken in de Kraamzorg!

We zijn op zoek naar oproep kraamverzorgenden

Stichting Hulpeverlening in Gezinnen

Informatie/sollicitatie
0187-48 91 73 www.shgzorg.nl

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING

P.H. VAN DER LEER
Veenendaal Rhenen

Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding bij het verzorgen van alleen begrafenissen

P.H. van der Leer
T 0318 - 526641 E info@phvanderleer.nl
M 06 - 46376232 W www.phvanderleer.nl

Te koop: een ruime goed onderhouden geschakelde **2-onder-1 kapwoning in Veenendaal-oost** in een kindvriendelijke wijk. Vlakbij scholen, winkels en kerken. 6 slaapkamers, garage, bijkeuken, ruime woonkamer. Tuin op het zuiden. Interesse? Bel 06-46799180

Conflictbemiddeling d.m.v. Mediation voor zakelijk en privé.
Drs. J.C. de Jonge, gecertificeerd 'Psycholoog - Mediator NIP'.

Ohmweg 1g, 2952 BD Alblasserdam
078 - 69 32 808 of info@rpnederland.nl
www.dejonge-consultancy.nl

SGV
Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen

De Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen heeft als doel individuele en collectieve voorlichting geven aan en belangenbehartiging van gemoedsbezwaarden tegen verzekeringen.

Voor € 10,00 per kalenderjaar bent u donateur van de stichting en steunt u haar werk. U krijgt dan de door de stichting opgestelde praktische en principiële brochures gratis toegezonden. Ook ontvangt u enkele keren per jaar een nieuwsbrief met daarin actuele informatie.

Telefonische vragen en donateuraanmelding tijdens kantooruren:
0488 - 44 91 54, of via e-mail:
voorlichting@gemoedsbezwaarden.nl

Kees van Asselt
begrafenisondernemer

Overlijden melden?
06 - 15 45 11 30

Oor een waardige begrafenis met aandacht voor persoonlijke wensen en een eerlijk tarief

■ Vraag gratis ons 'Laatste wensenboekje' aan via www.kvanasselt.nl

→ Wij zijn werkzaam in Midden-Nederland → kvanasselt.nl

Colofon

de Saambinder *Bewuste keuze*

De Saambinder
Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers
ds. G.J. van Aalst
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
T 0186-576990
E gjvanaalst@klikSAFE.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"
ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@klikSAFE.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@klikSAFE.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening, postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan
Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,35 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden
IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 14,50 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
*afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika
Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2EO
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

ELSKE WAARHEEN?

ELSKE HEEFT VAN DE OZONLAAG HELEMAAL GEEN VERSTAND, MAAR ZOIETS HEEFT ZE WELEENS GEHOORD.

Juffrouw Baan kijkt haar verwonderd aan. 'Waar haal je die onzin vandaan?' En weer schudt ze haar hoofd. Elske gaat er maar niet op in en zegt gauw: 'Ik zal de eieren in de kelder zetten', waarop juffrouw Baan meteen zegt: 'En pak maar een koekje uit het trommeltje'.

Dit gaat elke veertien dagen zo. Ze vraagt nog hoe het met opa en oma gaat en dan vertrekken de meisjes. 'Het is een oud speculaasje', zegt Heleen zacht. 'Bah, ik gooi het straks weg'.

Elske is niet zo vies uitgevallen en heeft het hele speculaasje al in haar mond gepropt. 'Jij met je ozonlaag! Denk je dat juffrouw Baan daar verstand van heeft?' lacht Heleen. 'Ik ook niet, maar daar had de meester het toch pas over? Tjonge, wat een vrouw, hè? Nou is er niks en toch had ze weer wat. Een beetje zielig vind ik haar trouwens wel. Ze is altijd alleen, en krijgt bijna nooit visite.' 'Eigen schuld, moet ze maar een beetje gezelliger zijn', vindt Heleen. Elske geeft hier geen antwoord op. Opa en oma gaan weleens naar haar toe en opa zegt dat juffrouw Baan de Heere vreest. Echt zielig is ze dan toch eigenlijk niet. Heleen begint over iets anders en ook Elske denkt niet meer aan juffrouw Baan.

Als Elske die zaterdagmiddag thuiskomt, vindt ze oma alleen buiten, op de bank. Ze zit aardappels te schillen. Elske gaat naast haar zitten en zegt met ondeugende ogen: 'Oma toch, dat u zomaar buiten zit. Vroeger deden wij dat niet in april. Tegenwoordig hebben de mensen meteen de zomer in hun hoofd'.

Oma heeft wel door wie ze nadoet en moet lachen. 'Hoe was het met juffrouw Baan?' 'Hetzelfde. Maar wat is het hier stil!'

Het hijgend hert

Heb jij weleens een hert gezien?
Dat is een mooi dier!
Een edelhert loopt heel statig.
Het gewei op zijn kop is groot.

In september gaat zo'n edelhert op zoek naar zijn vrouwtjes. Hij laat dat horen door te burlen. Zijn kop met het zware gewei gaat naar achteren. Met een machtige roep laat hij merken dat hij sterk is en zijn vrouwtjes, de hinden, beschermt. Je wordt er stil van als je dit hoort.

Een hert laat zich niet zo gauw zien. Als er gevaar is, vlucht het weg in het bos of het struikgewas. Je weet vast wel in welke Psalm we over een hert lezen. In Psalm 42 zegt David: "t Hijgend hert der jacht ont-komen! Een hert dat opgejaagd wordt en heeft gerend voor zijn leven. Door bossen en over heuvels. Daar staat het, hijgend en uitgeput. Het schreeuwt naar water. Hoor je Davids roep? Hij moest vluchten voor koning Saul. Zoals dat hert dat moet vluchten en weet dat de dood dichtbij is, zo is het in zijn hart. 'Alzo dorst mijn ziel tot U, o God!' David heeft zo'n dorst! Niet naar allerlei dingen van deze tijd. Nee, hij heeft dorst naar de Heere. Hij verlangt naar de Heere. Hij zoekt de Heere. Zonder de Heere is hij in gevaar, de vijand is dichtbij!

Voel jij ook gevaar om je heen? De duivel of de zonde achtervolgt je. Wat kun je daar een verdriet over hebben. Zoek dan je redding bij de Heere, want de Heere zal uitkomst geven! 'Hoop op God, sla 't oog naar boven; Want ik zal Zijn Naam nog loven! Wat een wonder als de Heere dat in jouw leven doet!

D. VAN WIJINGAARDEN, VEENENDAAL

Ds. Labee over:

Gebed voor de leesdienst

Er zijn ouderlingen die met een leesdienst het 'grote' gebed voorlezen van papier. Is dit geoorloofd omdat het gebed dan vloeiend wordt gedaan? Of...?

Gebed van de ouderling

Van twee vraagstellers uit verschillende 'hoeken' van ons land ontvingen we vragen over het gebed door ouderlingen, verricht voor het lezen van de preek. Nu moeten we allereerst zeggen dat bidden een 'tere' zaak is. Een mensje van beneden is van nature nergens zo ongeschikt voor als voor het gebed... Tegelijk is het gebed wel de 'ademtocht' van de ziel genoemd. Elke - door Gods Geest bearbeide zondaar - weet van gebeden op verborgen plaatsen. En als het gebed 'opdroogt', van het heimwee naar die tijden dat we bij alles de Heere zo nodig hadden. Maar als de Heere verwaardigt om te dienen in een ambt, waaronder dat van ouderling, beeft het hart. Hoe vaak wordt er niet verwacht dat we een gebed uitspreken. Bijzonder als een leesdienst geleid mag worden, kan het aanroepen van Gods Naam zo'n onmogelijke taak zijn. Want wie kan bidden zoals het behoort? Als we onze gebeden leggen naast het 'Onze Vader' of de gebeden van Sálomo, Hizkía, Daniël, Ezra of Nehémia, blijft er alleen maar beschaamdheid over. Persoonlijk weten we nog hoe we als ouderling bevend aan de voet van de preekstoel stonden voor de eerste leesdienst. Wat was het een berg! Als er indrukken zijn van Gods heiligheid en majesteit en tegelijk van de eigen onwaardigheid en onbekwaamheid, kan het alléén maar van Boven komen.

Om *ordelijk* de noden en zorgen van de gemeente de Heere voor te leggen, is het niet verkeerd om thuis na te denken over het gebed. Ook dat deel van de eredienst mag worden voorbereid. Maar het thuis volledig uitschrijven van het gebed zouden we toch liever niet zien. Natuurlijk kan iemand wijzen op de gebeden, door Petrus Datheen (1531-1588) bijeengebracht achter de psalmen. Daar vinden we onder meer formuliergebeden, die vóór en ná de morgenpreek en vóór en ná de Catechismuspreek gebruikt kunnen worden. Maar deze gebeden zijn vooral bedoeld voor de tijd kort na de reformatie, toen er nog veel verwarring en onkunde gevonden werd. Het is beslist onderwijzend om deze treffende gebeden aandachtig te bestuderen. Ze zijn immers gemaakt voor mensen die (ook) niet konden bidden?

Een ouderling van dienst moet echter toch maar - in biddend opzien om licht en leiding - proberen een 'vrij' gebed te doen. Het hoeft niet vloeiend te zijn, niet 'mooi' of uitvoerig. Als de Drie-enige God maar wordt aangeroepen in de Zoon van Zijn liefde, bedelend om de werking van Gods Geest. Wat heeft de Heere menigmaal betoond dat Hij na het uitspreken van een afgekeurd gebed - voor eigen beleving of door anderen - uit vrije genade de Bloedfontein wilde openen onder het lezen van een preek.

Gebed vóór de ouderling

Graag zouden we alle lezers willen opwekken hun knieën te buigen voor *elke* eredienst. Om de Heere te vragen om de verheerlijking van Zijn Naam en de zaligheid van onze ziel. Maar ook om de ambtsdragers - die dienen mogen - de Heere te bevelen. Met de verzuchting tot de Koning van de Kerk, Die wél bidden kan en dat ook aan de rechterhand van Zijn Vader doet. We sluiten af met een kernachtig stukje uit één van de formuliergebeden: 'Wil U over ons ontfermen, o allergoedertierenste God en Vader, en ons vergeven al onze zonden, om het heilig lijden van Uw lieven Zoon Jezus Christus. Wil ons ook verlenen de genade Uws Heiligen Geestes, Die ons lere onze ongerechtigheid van ganser harte te erkennen, en onszelven recht te mishagen, opdat de zonde in ons moge gedood worden, en wij in een nieuw leven weder opstaan, in hetwelk wij waarachtige vruchten der heiligheid en gerechtigheid voortbrengen, die U door Jezus Christus kunnen aangenaam zijn (...)'

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt - zo mogelijk - altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.

